

Munkájukat érdemes figyelemmel kísérni

Építők a téli építkezésekről

Sok szó esik mostanság az építőipar téli munkájának fontosságáról, s amire ehhez elengedhetetlenül szükség van: a téliesítésről. Azzal is érdemes legalább némileg megismerkedni azonban, hogy a gyakorlatban mint fest ez, s mi a véleményük róla azoknak, akiknek hóban, fagyban helyt kell állniuk az építkezéseken: a munkásoknak.

Akár 20 fokos hidegben is

Kinn a város szélén, ahol nincs ami felfogja a friss szelet, reggelente már 0-pont körül állapodik meg a hőmérő higánya. Egy kis túlzással akár rá is mondhatnánk, hogy itt a tél. Az Ogyessza-lakótelep építkezése, különösen a Makó felé vezető országot innenső oldalán, a „kockaházak” környékén mégis olyan a sürgés-forgás, mintha még jó idő lenne.

— Semmi csodálatos nincs ebben — mondja Juhász Máttyás kubikos, annak a brigádnak a vezetője, mely az építkezés kezdete óta egyfolytában itt dolgozik —, tavaly 20 fokos hidegben is emeltük be a blokkokat. Akkor most miért ne dolgozhatnánk?

Hogyan blokkoznak a nagy hidegekben?

— A téglablokkot először egy olyan rostélyra teszi a toronydaru, amely alatt kocsz izzik, hogy leolvadjon róla a jég, a hó. Azután helyére tesszük, akárcsak nyáron. Valamivel lassabban megy, de azért halad.

Az idén új rostélyt készítettek, már ki van készítve. Sokkal erősebb vaspántokból hegesztették, mint a tavalyit, hogy ellentálljon a hőknek és a súlynak.

A blokkozás nem tréfadolog

Nem szoktak fájni?

— Nem igen érünk rá, ha munka van. Legfeljebb a lábunk. A gumicsizma nem a legalkalmasabb lábbeli nagy hidegben.

Bőrscizmát — katonai nyelven szólva — nem rendszeresítették még az építőiparban. Bőrbakancs is csupán a póznákat maszó villanyszerelőknek meg az ipari tanulóknak jár.

— A szakszervezeti bizottság javaslatára azonban — szól közbe Bartyik István,

az szb jelenlévő termelési felelőse —, az idén már naponta kétízben osztunk forró teát a dolgozóknak.

Abba majd belelőttint-hetnek egy kis érmelegítő rumot!

— Szó sem lehet róla — tiltakozik nyomban Juhász Máttyás. — A blokkemelés nem tréfadolog, nem engedhetünk meg magunknak efféle könnyelműsködést. Figyelmezetlen embernek nincs helye a brigádban.

A blokkozó brigád a vállalat egyik legjobb, legfelgyelmezettebb munkacsapata. Még 1954-ben alakult s 1956 óta ugyanazon az építészvezetősen dolgozik. A szocialista címet is megszerzték már. Fagyszabadságra még sohasem mentek, nem is engednék el őket szívesen, hiszen munkájukra szükség van, feltétlenül számítanak rájuk.

Okkal és joggal.

Egyedül is megbirkóznak vele

Egy másik „kockaház” tövében tevékenykedik Csizsár János és 22 tagú vegyes kőművesbrigádja. Ők is érzik már a telet. Annál is inkább, mert Szentiek vakolód-brigádja most áttelepült Vásárhelyre, s ezúttal nemcsak válaszfalaznak, hanem vakolnak is.

— Későn kapta meg a vállalat az új munkaterületet, úgyhogy a két brigád nem „fér el” egyszerre. Nem baj, majd megpróbálunk egyedül megbirkózni a feladattal.

Lehet télen válaszfalat csinálni, vakolni?

— Természetesen. Csak a feltételek is meglegyenek hozzá. Az anyagok jó részét már építés közben beemelték a daruval, az ablakokra áttetsző műanyagfólia kerül, a fűreszporos kályhák melegében azután aránylag gyorsan halad a munka.

— Az idén fedett helyre kerül a mész, a homok is, előre melegítve kapja meg a brigád — mondja Mészáros István művezető.

— Az jó is lesz — feleli Csizsár János — legalább fagy vele a gondunk.

Nem lenne jobb mégis otthon ülni télen, a jó meleg szobában?

— Ki bírná ki a tétlenkedést? — kérdezi vissza. — Nekünk, építőmunkásoknak is jól jön a téli munka, legalább kereshetünk.

Az Ogyessza-lakótelep egyike azoknak a szegedi építkezéseknek, melyeket a lehető legjobban igyekezett felkészíteni a téli munkára a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat. Ez a felkészítés nemcsak abból áll, hogy biztosították a technikai, műszaki feltételeket hozzá, hanem — amin látható — olyan munkásokat, brigádokat csoportosítottak a legfontosabb helyekre, akik helyt tudnak és helyt is akarnak állni. Munkájukat érdemes lesz figyelemmel kísérni.

F. K.

SZEGEDI SZEMMEL

a Körös Vidéki Napokon

Immár két éves hagyománya van a Körös Vidéki Mezőgazdasági Napoknak. Tavaly ebben a tájban több száz Békés megyei mezőgazdasági szakember indította útjára az őszi számvetésnek a különös formáját. A tanácskozás célját leginkább eképpen summázhatnók:

előadás és vita az ország mezőgazdaságának helyzetéről,

a helyi eredményekről és a további feladatokról. Bár ezekről a napisajtó és a rádió bőven ad tájékoztatást, az ilyen tanácskozásnak mégis igen nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a közös cél gyorsabb eléréséhez kézzelfoghatóan ajánl tudományosan megalapozott módszereket.

A Körös Vidéki Napok

jelentőségét elismert mezőgazdasági szakemberek is növelték.

Közöttük voltak: dr. Soós Gábor földművelésügyi mi-

niszterhelyettes, dr. Főrgyeteg Sándor, a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet igazgatója és dr. Erdei Péter, az intézet osztályvezetője, dr. Horn Artur egyetemi tanár és sokan mások. Talán a felsorolt

Egyszerűen arról van szó: módban, igényben, öntudatban egyaránt felnőttek járásunk községei a ma történelméhez. Kortársai lettek a rohanó időnek. Részesei a civilizáció áldásainak. Követelik és megteremtik mindazt, amit az úri Magyarország csak a módos városi polgároknak juttatott, míg a szántóföldek népét egész korszakkal szorította a történelmi

szaktekintélyek is vonzótták Békéscsabára november 26-án, 27-én a Körös-völgy mezőgazdasági szakembereit,

hogy egyeztessék és rendezzék gondolataikat a termelés gazdaságosságának fokozására.

Békés megyét az ország éléskamrájának említették. Jogosan, hiszen a hazai kenyérgabona-szükséglet 12 százalékát, a sertéshús 16-18 százalékát, a baromfitermek 20-23 százalékát és a megye adja. Búzából 1964-ben elérték a 12,2 mázsa átlagtermést,

szemes kukoricából pedig a megye öt éves tervében megszabottnál holdanként 5,1 mázsaival takarítottak be többet.

1964 szeptemberében háromnegyed milliónál is több sertést tartottak (rekordszám). Fél év alatt az állami kereskedelem 55 millió tojást szállított az ország különböző részeibe. Szegedi szemmel is kimagaslóak ezek az eredmények. Azt viszont még nem sok gazdaságban tudják, hogy mennyire gazdaságos egy-egy üzemág fenntartása. A mostani Körös Vidéki Napok központi gondolatát tehát nem véletlen került a termelés költségeinek megismerése, a jövedelem fokozása. A meghívott 500 szakember különféle szekciókban — növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet, üzemszervezés — fejtette ki az előbbiekkel kapcsolatos nézetét.

Nekünk, szegedieknek elsősorban azért voltak jelentősek a Körös Vidéki Mezőgazdasági Napok, mert

a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet két neves szakembere előadói katedrát kapott.

Másrészt felillant bennünk egy olyan gondolat, hogy Szegeden is hasznos lenne a szövetkezeti szakemberekkel eszmecsere folytatni a nagyüzemi módszerek elterjesztéséről a gazdálkodás tulajdonképpeni hogyan továbbjáról.

D. K.

Az új arcú falu

haladás mögé. Jóformán késő középkori állapotok közt élte a parasztság a maga szűkablakos, kalendáriumos, petróleumlámpás életét. Legnagyobb volt az elmaradottság a nagykiterjedésű tanyavilágban, ahol magárahagyatottság, szegénység és tudatlanság volt a hűsleges társ.

A magyar falu a felszabadulással lépett a XX. századba. Évszázados hátrányt kellett behoznia, hogy utolérra a történelmi időt.

És hol tart ma?... Milyen azt mondjuk, hogy szocialista életmódja megteremtésén dolgozik az új falu, már kijelöltük előnbeli helyét. Ha a szocialista termelési viszonyok, a közös munka még nem is mindenütt teremtette meg az új élet „édes gyümölcsét” — a jó módot, kulturált életet — az a tapasztalatlanság, a botladozó nagyüzemi gazdálkodás, a megcsontosodott paraszti gondolkodás nehezen oldódó „közegének” a rovására irandó. Megvan azonban minden erő, minden gazdasági, társadalmi, közgazdasági forma és munka-közösség, mely kiteljesítse az új paraszti életet.

Aki látó szemmel járja a községeket, az a nagyablakos házakban, a villanydrótokon szaladó fényben, az új művelődési otthonokban és könyvtárakban, a járdák alatt kúszó vízvezetékben, a modernül öltözködő parasztemberekben egyaránt megérezte szocialista korunk munkálkodását. A változat tengernyi számadattal, millió-szerű beruházásokkal bizonyíthatnók. Hiszen az ideai költségvetési terv is több mint 33 és fél milliót fordított a járás gazdasági, egészségügyi, művelődési létesítményeinek fejlesztésére. 1965-ben pedig 36 millió 884 ezer forintot irányoztak elő a járásra. A községi tanácsok ezenkívül 27 millió KÖFA alappal gazdálkodnak. Különös jelentőséget kapott a gazdasági ágazat — ezen belül is a lakásgazdálkodás, tanácsai utak, vízgazdálkodás — fejlesztése. Az 1964. évi pénzügyi helyzetnek csaknem kétszeresét fordítják 1965-ben oktatási és közművelődési célokra. Óvodák, napközi, diákotthonok fejlesztésére, iskolák, könyvtárak, művelődési házak segítésére. Ezek jó része egykor szintén „városi” kiváltság volt. A közös munka és népi államunk pénzügyi, erkölcsi támogatása avatta a falut sajátjává.

Ha községeink fejlődésének útját valamilyen mérföldkövekkel jelölénk, akkor az első így nevezném meg: villamosítás. Valóságos és jelképes fényforrás ez. Kivételes jelentőségű gyújtópont, mely a nagyüzemi gazdálkodástól, és a közönséges világitástól a mozik, televíziók, rádiók és háztartási gépek üzemeltetéséig mindenfelé sugározza fényenergiáját. Szeged járás valamennyi községe villamosított, nem feltétlenül a fűtőutón vagy a faluközpont higanygőzös lámpája sem. Csupán a távoli ta-

nyákra nem jutott el a fény, de ez — a falufejlesztési, központosítási törekvések miatt — nem is cél.

A községek újjászülésének második nagy mérföldköve a vízhalózás kiépítése. Ma ez a községfejlesztés fő témája sok helységben, tanácsházaknál és a lakásokban egyaránt. Nagy Sándor, a Csongrád Megyei Víz- és Csatornázási Vállalat Szeged járási telepvezetője elmondotta, hogy 16 községünkben már van kisebb-nagyobb vízvezeték. Kisteleken, Zákányszéken, Bördányban, és Üllésen a korszerű követelményeknek megfelelő vízművet építettek. Jövő évben Deszken és Küküllőn is üzembe helyezik. Pár éven belül Algyő, Tápé és Kiskundorozsma is tervezik. Több helyen a tanácsok végrehajtott bizottsága széles körű felvilágosító és szervező munkával toborozza a víztársulás közösségét. Nem kell egy évtized sem, s valamennyi községben vízvezeték áramlik a friss víz.

Miért olyan jelentős előrelépés a falusi vízművek létesítése?

Az egyik tanácsülésen dr. Osvár József igen szépen fejtegette, hogy a kommunális helyzet javulása a községekben mennyire szolgálja a közegészségügyet. Mennyire megkönnyíti a 34. körzeti orvos, valamint a tbc-gondozó-intézetek, bolcsődék, napközi munkáját. „Ma már arra törekzünk — mondta —, hogy az új házak mosdófülkéi, vagy fürdőszobák legyenek.” A vizet az ókori bölcsék az élet ősi alapelemének, ősprincipiumának tartották; nem túlozunk, ha a vízvezeték építésében most az új szocialista falu kialakulásának egyik alapvető tényezőjét látjuk. Hiszen iker-testvéreiként érkeznek majd a konyhai csapok, fürdőszobák szaporodása. Az egészség ivóvíz és a tisztálkodás, a higiénia e „városi” kellekei.

Persze ezt a közeljövő érleli meg. De a „vétség” már sarjad. Pár számadattal tanúsítom: idén 100 családi ház befejezését jelentették a községek, mind a százban villanyvezeték, 16 pedig fürdőszobával, 14 meg csatornával ellátott.

A történelem ma sem ugyan el észrevétlenül a magyar falvak fölött. Benne él, benne alkot. A helyi párt-szervezetek és a községi tanácsok a falu lakosságával egy munkaközösségben építik az új szocialista falut. Az idén közel 2 millió forint értékű társadalmi munkával pótolták azt, amire a község pénztárcájából nem tellett. Ma lényegében nincs olyan erő — az itt-ott jelentkező többé-kevésbé káros tanulóságot, felelőtlenséget, hanyagságot kivéve — mely viszarántaná a történelmi idővel versenyt futó falut. Az összefogás a közös cél közös akarása, olyan erő, mely szakadatlanul előrevissz, gazdagítja, fejleszti járásunk szocialista községeit.

BALOGH ÜDÜN

Ogyesszai orvoscsoporth Szegeden

Szombaton, kétnapos szegedi tartózkodásra városunkba érkezett egy szovjet orvosokból álló ogyesszai turistacsoport. Az IBUSZ társasutaszon résztvevő vendégeket az MSZBT elnökségi tagjai fogadták és biztosítottak részükre gazdag programot. A ogyesszai turisták hétfőn a kábelgyárba látogattak, ahol találkoztak az üzem dolgozóival. Az üzemlátogatást követően az Orvostudományi

Egyetem I. Belklinikájának vezető szakorvosai fogadták az ogyesszai orvosokat. A találkozást kölcsönösen hasznos tapasztalatcsere jellemezte.

A program során városnéző sétán is részt vettek a vendégek. A szovjet csoport a hétfő délutáni órákban Dunajárárosba utazott. Az MSZBT december 6-ára újabb ogyesszai turistacsoportot vár, amelynek szintén programot biztosít.

Kötelességmulasztók

A becsületes többség — Akinek tiltja a vallása Mindenre telik, csak adóra nem

Az emberek többsége megérti az adófizetés szükségességét, s becsülettel teljesíti állampolgári kötelességét. Így van ez a szegedi kisiparosoknál is. A legtöbb KIOSZ választmányi ülés beszámolója szerint

a tagság mintegy 95 százaléka rendszeresen, pontosan fizeti

forgalmi, jövedelmi adóját. Érdekes jelenség, hogy éppen a legpontosabb adófizetők. Hogy csak néhány nevet említsünk a sok közül, ilyen például Kovács Géza szegedi női szabó, Bócsa Lajos szíjgyártó és László András férfitiszt. Talán még gondolataik legtitkosabb rejtekében sem fordult meg: jó lenne nem fizetni az adót, húzni, halasztani, ameddig csak lehet. De hát a kötelességteljesítő emberek példája természetes. Így inkább azokról számolunk be, akik nagyon is megfontoltan arra törekcsenek, ameddig lehet, nem fizetnek adót. Csak

amikor már az iparengedély forog kockán, az utolsó pillanatban fizetnek.

Jói ismert szegedi kisiparos K. L. Alkalmazottat tart, de maga is kevés becsülettel dolgozik. Jól is keres, s ez otthonán is meglátszik.

Bár sok gyermeke van, akik rendszeren öltöztöttek, mégis a lakás is szépen berendezett. Jómódról tanúskodik. Amikor az ellenőrök az utolsó alkalommal kint voltak, ismét a régebbi megállapítást jegyzőkönyvezték. K. L. pontosan vezeti a forgalmat tartalmazó könyvecskét, mindig pontosan bevallja az adót,

csak éppen fizetni nem akar.

S hogy miért? K. L. egy vallási szektá tagja. Vallása tiltja, hogy csaljon, hazudjon. Ezt ő maga mondja. De amikor azt kérdezik tőle, hogy az adófizetést nem tiltja a vallása, miért nem teljesíti kötelességét, szétárja a kezét:

— Nem mondom, hogy nem fizetek, csak éppen nincs. Majd... — És ezt mondja hónapokon keresztül, egészen addig, amíg az időt húzni lehet, s csak akkor fizet, amikor már felszólítják, ha nem fizeti ki az esedékes adót, bevonják az iparengedélyét. Akkor aztán hirtelen lesz pénze...

Senki sem irigyli H. J. kisiparostól a lakásában található zongorát, televíziót, a szép szőnyegeket, festményeket. Mégis, ilyen körülmények között érthető, hogy az ellenőrök hitetlenkedve csóválják a fejüket,

amikor a kisiparos a következőképpen indokolja adósságát:

— Nem telik miből, nincs munkám, alig jut már enni-valóra is.

Természetes, hogy ez a „sírás” csak addig tart, amíg az ellenőrök ott vannak. De, ha vendégek jönnek, már egészen más a helyzet. Akkor H. J.

azzal dicsekszik, milyen „isten” üzleteket csinál. Éveken át sok volt a panasza P. P. szegedi, Mikszáth Kálmán utcai kisiparosra is. Nemcsak az adóhivatal, de az Ingatlankezelő Vállalat is nehezen tudta bájítani rajta a lakbért. Hónapról hónapra gyűlt adótartozása is. Egymásután jöttek a felszólítások.

Szép szóval érvelt a KIOSZ titkársága is, mégis hiába.

Az lett a dolog vége, hogy a magáról megelégedezett kisiparostól be kellett vonni az iparengedélyt.

Az iparengedély megvonása már végső intézkedés. Szerencsére egyre kevesebb ilyen irányú iparengedély-bevonás történik. Azt mondják, a rossz példa ragadós, jó lenne, ha ezúttal a jó példa lenne hatással azokra, akik még különböző fondorlatokkal akarják elbucélni kötelességük teljesítését.

H. M.